

Bediüzzaman'ın musîbetlere bakışı

Murat bey: “Yeryüzünde neden bu kadar çok acı ve kötülük var? Nur Risâlelerinde bu soruma tatmin edici bir cevap var mı?”

Nur Risâlelerine göre kâinatta gerçek mânâda çirkinlik ve kötülük yoktur. “O her şeyi en güzel şekilde yarattı”¹ âyeti her bir çirkin görünen şeyde de bir çok güzelliğin gizli olduğunu haykırır. En çirkin görünen şeylerde, en kötü bilinen olaylarda bile hakikî bir güzellik ciheti vardır. Kâinatta her şey ya hüsn-ü bizzattır, yani ya bizzat güzeldir. Ya da hüsn-ü bilgayrdır, yani ya da neticeleri itibariyle güzeldir.

Çirkinlik ve kötülük gibi gözüken ve insanların hoşuna gitmeyen eşya ve olaylar, perde arkasında parlak güzellikler ve büyük intizamlarla sarılmış vaziyettedirler.

Meselâ bahar mevsiminde korku veren fırtınalı yağmur ve seilmeyen çamurlu toprak perdesi altında sonsuz derece güzel çiçek ve muntazam bitkilerin tebessümleri saklanmıştır.

Meselâ güz mevsiminin haşin ve korku verici tahribâtı, yıkımı ve hazin ayrılık perdeleri arkasında, mevsimlik hayat vazifesi biten nazlı çiçeklerin dostları olan hayvancıkları Allah'ın Celâl tecellîlerinden olan kış hadiselerinin tazyikinden ve zararından korumak için saklamak; soğuk kış perdesi altında da tâze ve güzel bir bahara zemin hazırlamak gibi güzellikler vardır. Meselâ, fırtına, vebâ, deprem gibi ürperti verici ve çâresizlik getiren olayların perdeleri altında pek çok mânevî çiçekler açmaktadır. Söz gelişi bir çok yer altı kaynağı, depremlerin hareketiyle yer üstüne çıkmakta, insanoğlunu mutlu etmektedir. Yerin içi depremlerle ve volkanik fışkırmalarla nefes almakta, sakinleşmekte, böylece daha korkunç fâcialar önlenmektedir. Üstündekilerle birlikte saatte yüz sekiz bin kilometre hızla dönen yerkürenin içi ve merkezi de her an kaynayan ve kükreyen iki yüz bin derecelik bir ateşle fokur fokur hareketli olmasına rağmen; biz yer kabuğunda, koca ömrümüzde, ancak toplam seksen-yüz saniye bile sürmeyen küçük sarsıntılardan veya bazen korku da verebilen birkaç depremden başka sarsıntı hissetmiyoruz.

Oysa dünyanın sahip olduğu baş döndürücü dönüş hızına ve karnında taşıdığı göz karartıcı alev yumaklarına ve volkanik patlamalara rağmen yüz senede duyduğumuz yüz saniyelik sarsıntı, sâkinliğine oranla elbette milyonda bir bile değildir. Yani

evimizi kurduğumuz, hayatımızı yaşadığımız dünyada gece gözümüze uyku giriyorsa, gündüz işimize rahat gidebiliyorsak, çok büyük bir sükûnet hâkim olduğunu görmek zorundayız. Yoksa bu hıza ve bu dev patlamalara göre her gün kıyâmetin kopması gerekecekti! Kaldı ki, bu sarsıntıların yer altı zenginliklerini yer üstüne çıkarma gibi, arsız, hırsız, soysuz ve zâlim insanları uyarma gibi çok hayatî fonksiyonlar icrâ ettiğini de gözden kaçırmamalıyız. Öyleyse, dünyayı birer kemer gibi dağlar ile kuşatan ve dağları birer sakinleştirici hazineli direkler kılan Allah’a bu sonsuz iyilikleri için ne kadar şükretsek azdır!

Kezâ, meselâ tohumlar görünüşte çirkin görünen bir takım hareketlerin tahrikiyle sünbüllenip güzelleşirler. Bütün inkılâplar, değişimler ve dönüşümler birer mânevî yağmurdur. Sancılıdır, acılıdır, ağırlıdır. Fakat perde arkası güzeldir. Kezâ meselâ otların ve bitkilerin dikenleri görünüşte zarar vericidir. Fakat o dikenler onların savunma silâhlarıdır. Kezâ meselâ, atmaca kuşunun masum serçelere saldırmaları görünüşte rahmete ve şefkate uygun düşmez. Fakat bu saldırı serçe kuşunun uçma tekniğini ve kendini savunma yeteneğini geliştirir. Kezâ meselâ, kış mevsiminde kar ve fırtına çok soğuk ve tatsız görülür. Fakat o soğukluk ve tatsızlık perdesi altında toprağın beslenmesi gibi, tohumların çimlenmesi gibi, yeryüzünün mikroplarının kırılması gibi çok sıcak ve şeker gibi neticeler vardır. 2

Üstad Bedüzzaman Saîd Nursî’ye göre, ne kadar iyilik, güzellik ve nimet varsa, doğrudan doğruya Cenâb-ı Allah’ın rahmet hazinesinden geliyor ve husûsî ihsan ve ikrâmının meyveleridir. Musîbetler, şerler, çirkinlikler ve kötülükler ise, âdetullah denilen, Allah’ın tabiatta hâkim kıldığı kânunların uygulanışının çok neticelerinden tek tük küçük ve çapsız çıktılarından ibarettir. Kânunların uygulanışı büyük iyilikler ve hadsiz hayırlar gereğidir. Fakat böyle umumî kanunlar, küçük çapta da olsa zararlı bazı neticeleri de beraberinde getirebilmektedir. Bu, eşyanın tabiatı gereğidir.

Fakat Cenâb-ı Allah zâlim değildir. Elem ve acı verici küçük oranlı neticelerden zarar görenlere Cenâb-ı Allah husûsî merhametiyle ve şefkatiyle imdat etmekte, kayıplarını gerek âcil bir nimet, kerem ve ihsan ile, gerekse hadsiz ve ebedî âhiret servetiyle telâfi etmektedir. Netice olarak her zaman ve her yerde, musîbete düşen, belâya uğrayan, acı ve ızdıraplara gark olan, zarar gören ve ağlayıp inleyen her canlının ve inancı olsun-olmasın her insanın imdat çağrılarına, feryatlarına ve ağlamalarına herkesten önce yetişen, imdat eden, acısını hafifleten, derdine derman yetiştiren, hastalığına ilaç yaratan ve acısına karşılık mânevî lütuflar yağdıran Cenab-ı Allah’tan başkası değildir. 3

Konu hakkında şüphesiz çok sayıda âyet ve hadis vardır. Biz bir hadis-i kudsi ile

teyid edelim: Allah Teâlâ buyurdu ki: “Mü’min kullarımdan birine bir belâ ve hastalık verdiğimde Bana hamd eder ve verdiğim belâ ve hastalığa isyan etmeyip sabır gösterirse, yatağından kalktığında annesinden doğduğu günkü gibi günahlardan temizlenmiş olarak kalkar. Allah hafaza meleklerine şöyle buyurur: “Ben bu kulumu yatağa esir ettim. Ve ona belâ verdim. O halde ondan önce sıhhatteyken kendisine yazmış olduğunuz sevapları yazmaya devam edin.” 4

Dipnotlar:

- 1- Secde Sûresi: 7.
- 2- Sözlər, Y. A. Neşr., Germany, 1993, s. 210, 211.
- 3- Şuâlar, s. 33, 34.
- 4- Câmiü’s-Sağîr, 3/1274.